

Protocol Medisch handelen, bij ziekte en allergieën

Als ouder kies je onder andere voor een kinderdagverblijf, omdat de opvang voor je kind gegarandeerd is. Een uitzondering is echter een ziek kind. Zieke kinderen kunnen het kinderdagverblijf niet bezoeken. Dan rijst vanzelf de vraag: wanneer is een kind ziek? In dit protocol wordt uitgelegd hoe met zieke kinderen wordt omgegaan en wat de richtlijnen bij het toedienen van medicijnen zijn.

Zieke kinderen

Onder ziek zijn verstaan wij:

- Het kind heeft een lichaamstemperatuur van 38,5 °c of hoger;
- Het kind voelt zich niet lekker: het is hongerig, huilerig, vertoont tekenen van pijn, heeft geen eetlust, heeft diarree, geeft over;
- Het kind heeft een besmettelijke ziekte.

Koorts

Bij koorts moet worden opgemerkt dat dit zeer kindafhankelijk is. Het ene kind voelt zich met een lichaamstemperatuur van 38 °c niet lekker, terwijl een ander kind bij een lichaamstemperatuur van 39 °c nog lekker aan het spelen is. Sommige kinderen hebben vaak verhoging, andere kinderen hebben nooit koorts. Bij het bekijken of een kind op het kinderdagverblijf mag blijven of kan komen, wordt in eerste instantie uitgegaan van de lichaamstemperatuur, maar wordt ook gekeken naar het gedragen het welbevinden van het kind.

Als het kind thuis koorts krijgt, boven de 38,5 °c, mag het niet naar de kinderopvang gebracht worden.

Als het kind op de kinderopvang verhoging (37,5 °c tot 38,0 °c, uitloop naar 38,5 °c) krijgt, dan melden we dit bij de ouder. In overleg met de pedagogisch medewerker kan de ouder besluiten om het kind direct op te halen of om even af te wachten of de koorts oploopt tot boven de 38,5 °c. Als de ouder besloten heeft het even aan te zien, dan neemt de pedagogisch medewerker na een uur opnieuw contact op met de ouder. Heeft het kind dan inderdaad een temperatuur van 38,5 °c of hoger, dan verwachten wij dat het kind zo spoedig mogelijk wordt opgehaald. Het liefst binnen een uur.

Koorts is niet de enige graadmeter waardoor een kind moet worden opgehaald op de kinderopvang. De pedagogisch medewerkers kennen jullie kind goed en houden de signalen van ziek zijn (zie boven) in de gaten.

Een kind dat ziek is (met of zonder koorts) voelt zich niet lekker. Er wordt verondersteld dat kinderen zich in een dergelijke situatie thuis het beste op hun gemak voelen en kunnen rusten of beter worden. Bovendien vindt op een kinderdagverblijf groepsopvoeding plaats is er daarom geen mogelijkheid om een kind gedurende de hele dag 1-op-1 aandacht te geven.

Gebruik thermometer

Bij De Boefjes gebruiken we een digitale thermometer, die anaal wordt ingebracht. Hiermee kunnen we de meest kloppende lichaamstemperatuur van het kind meten. De thermometer

wordt na ieder gebruik gereinigd met alcohol.

Besmettelijke ziekte

Bij besmettelijke ziekten wordt in principe de regel gehanteerd dat een kind niet naar het kinderdagverblijf kan komen in verband met besmettingsgevaar voor andere kinderen. Echter bij veel besmettelijke kinderziektes, zoals krentenbaard, hoofdluis, waterpokken, 5^e en 6^e ziekte, heeft de besmetting al plaatsgevonden voordat de ziekte wordt geconstateerd. Met die reden is uw kind in de meeste gevallen gewoon welkom op de kinderopvang, mits uw kind geen ziekteverschijnselen heeft, zoals hierboven beschreven. Er wordt altijd in overleg met de leiding van de Boefjes bepaald of uw kind naar de opvang mag komen.

Bij onderstaande ziektes (deze komen minder vaak voor) is uw kind tijdelijk niet welkom op De Boefjes:

- bof
- ernstige diarree
- veelvuldig braken
- kinkhoest
- mazelen
- rode hond
- roodvonk
- RS-virus
- hersenvliesontsteking
- geelzucht

Preventie

Om besmetting binnen het kinderdagverblijf te voorkomen, worden de volgende maatregelen genomen:

1. Kinderen met een zeer besmettelijke ziekte worden niet op het kinderdagverblijf toegelaten (hiervoor volgen we de richtlijnen van de GG&GD);
2. Kinderen die tijdens het verblijf op het kinderdagverblijf ziek worden, moeten zo snel mogelijk door de ouders worden opgehaald;
3. Alle handelingen worden verricht met inachtneming van Protocol Hygiene op het kinderdagverblijf;
4. We volgen de richtlijnen van de GGD en het landelijk Centrum voor Hygiëne en Veiligheid.

Bij ieder geval wordt echter individueel bekeken of het kind toegelaten kan worden tot het kinderdagverblijf.

Wijze van handelen door de pedagogisch medewerkers

Indien een kind ziek wordt tijdens het verblijf bij De Boefjes wordt door de pedagogisch medewerker in de overdrachtmap de symptomen, de temperatuur, de datum en het tijdstip genoteerd. Vervolgens worden de ouders op de hoogte gebracht en verzocht om hun kind op te (laten) halen. Indien er een besmettelijke ziekte onder de kinderen heerst, worden de ouders daarvan op de hoogte gebracht via een mededeling in de hal en op de deuren.

Indien er tussen de ouder en de pedagogisch medewerker onenigheid dreigt over het ziektebeeld en/of symptomen en het wel of niet ophalen van het kind, worden de richtlijnen uit dit protocol gevolgd of de GGD-arts geraadpleegd voor advies.

Onderstaande richtlijnen zijn aanleiding voor een pedagogisch medewerker om de ouders te bellen:

- afwijkend gedrag
- lichamelijke kenmerken

- andere signalen
- lichaamstemperatuur boven 38.5 graden

Allergieën

Bij een allergie ontstaan vaak ongewenste reacties na het contact met bepaalde voedingsmiddelen of allergenen. Om te voorkomen dat een kind met een allergie gezondheidsklachten krijgt, is het noodzakelijk dat wij van de allergie van het kind op de hoogte zijn. Afhankelijk van de ernst van de intolerantie (bij voeding als koemelk) of allergie moeten voorzorgsmaatregelen worden genomen. In samenspraak met de ouders van het kind wordt besproken welke maatregelen noodzakelijk zijn. Deze gegevens van het kind met betrekking tot allergieën en intolerantie bewaren we bij de kind gegevens op kantoor en in de info map op de groep. De gegevens omtrent allergieën worden ook opgehangen in de keuken, zodat die voor iedereen zichtbaar zijn.

Handelen bij (voedsel) allergieën

Is er bekend bij het kinderdagverblijf dat een kind een allergie heeft voor bepaalde voedingsmiddelen of voor een voedingsbestanddeel dan houden wij hier rekening mee. Wij zorgen er bijvoorbeeld voor dat een kind met een pinda-allergie zijn boterhammen apart krijgt op een bord. Kinderen met koemelkallergie gebruiken bijvoorbeeld eigen meegeleverde melk en/of yoghurt. Bij kinderen met een extreem gevoelige huid (bijv eczeem) smeren we geen creme op de billen en gebruiken we uitsluitend water bij verschonen.

Preventie

- We zorgen ervoor dat de gezondheidskenmerken van de kinderen bij alle pm-ers bekend zijn.
- We houden de allergieënlijst in de keuken up to date.
- We hebben bij De Boefjes geen planten die allergenen/stuifmeel verspreiden.

Medicijnen

Geneesmiddelenverstrekking gaat enkel op verzoek van ouders. Dingen als: 'Vallen en stotenzalf' of 'billenzalf' kunnen ook op eigen inzicht van onze pedagogischmedewerk(st)ers gebruikt worden.

Kinderen krijgen soms geneesmiddelen voorgeschreven die zij een aantal malen per dag moeten gebruiken. Dit betekent dat die geneesmiddelen ook gebruikt moeten worden tijdens dat de kinderen op het kinderdagverblijf verblijven. Er kan gedacht worden aan bijvoorbeeld: puffjes bij astma, antibiotica, zetpillen. Ouders vragen het kinderdagverblijf of de pedagogisch medewerk(st)ers deze middelen aan hun kind willen geven. In deze situatie hebben de ouders toestemming vooraf gegeven. Het is belangrijk deze toestemming schriftelijk vast te leggen, zoals hierboven ook al vermeld was. Meestal gaat het namelijk niet alleen om eenvoudige middelen, maar ook om middelen die, bij onjuist gebruik, tot schade van de gezondheid van het kind kunnen leiden. Behalve dat wordt er ook gedacht aan de bescherming van onze pedagogisch medewerk(st)ers. Ook wordt er altijd gebruik gemaakt van een afvinklijst. Op deze manier wordt voorkomen dat een medicijn per ongeluk twee keer wordt gegeven wanneer dit niet de bedoeling is. Pedagogisch medewerk(st)ers vinken af wanneer ze de medicatie hebben toegediend en geven dit ook door aan de anderen op de werkvloer.

Medicijnen toedienen

De 3 stappen zijn;

1. Noteren op het medicatieformulier en het formulier in de eigen kind map doen.
2. Noteren op de daglijst (baby) of bijzonderheden (dreumes-peuter), dit ook de andere dagen noteren zolang het medicijn moet worden gegeven.

3. Elke dag afvinken op de daglijst.

Paracetamol

Paracetamol wordt veel gebruikt bij kleine kinderen, o.a. bij het doorkomen van tanden en kiezen (al dan niet met koorts), na een inenting of bij pijn of koorts zonder directe aanleiding. Op advies van de GGD wordt door de pedagogisch medewerkers paracetamol alleen op voorschrift van een (huis)arts toegediend. Koorts heeft namelijk altijd een oorzaak, die vaak niet direct aan te tonen is. Omdat De Boefjes aansprakelijk is voor het kind gedurende het verblijf, wordt geen paracetamol toegediend: stel dat het kind ernstig ziek wordt en de koorts is onderdrukt met paracetamol, kan de gevolgen groot zijn. Om dat te voorkomen, wordt paracetamol alleen op doktersvoorschrift gegeven. Indien ouders 's ochtends thuis een kind paracetamol geven, ligt de verantwoording daarvan bij de ouder. Het is ouders niet toegestaan om gedurende de dag op De Boefjes zelf het kind paracetamol te geven om het kind bij De Boefjes te kunnen laten.

Homeopathische middelen

Veel ouders geven hun kind homeopathische middelen, zoals chamodent of neusspray. Ouders worden gevraagd ook hiervoor een medicijnverklaring daarvoor in te vullen. Een verklaring is 1 maand geldig en wordt dus per maand opnieuw ingevuld als een middel gedurende langere tijd wordt gegeven.

Lichte reactie na medicatie verstrekking

Mocht de situatie zich voordoen dat een kind niet goed reageert of dat er per ongeluk een fout gemaakt wordt bij het toedienen van het geneesmiddel, wordt er direct gebeld met de huisarts of specialist in het ziekenhuis. Pas daarna bellen we met de ouders. gezondheid van het kind gaat in dit geval voor!

Ernstige reactie (allergie) na medicatie verstrekking

Bij een ernstige reactie op medicijnen wordt direct 112 gebeld.

We houden hierbij het volgende bij de hand:

- Het geneesmiddel wat toegediend is.
- Hoeveel er toegediend is.
- Welke reacties het kind vertoont
- Adres/locatie waar je bent.

Aandachtspunten

- Er wordt altijd gedacht aan de hygiëne als er gebruik wordt gemaakt van een geneesmiddel. Het smeren van zalfjes (altijd uit tubes) gebeurt met de handen met handschoenen aan.
- Vooraf en achteraf worden de handen gewassen.
- De geneesmiddelen moeten altijd in de originele verpakking aangeleverd en bewaard worden en voorzien vd bijsluiter. Hierbij is van belang dat er op de verpakking duidelijk is aangegeven hoeveel, wanneer en op welke wijze de medicatie toegediend moet worden. Dit geldt vooral voor speciale medicatie die bij ons niet bekend is.
- De bijsluiter wordt goed gelezen zodat iedereen op de hoogte is van eventuele bijwerkingen van het geneesmiddel. Dit geldt vooral voor speciale medicatie die bij ons niet bekend is.
- We noteren het toedienen m.b.v. een aftekenlijst: degene die het middel toedient zet een paraaf.
- De uiterste gebruiksdatum wordt regelmatig gecontroleerd. Overtollige en verlopen geneesmiddelen worden teruggegeven aan de ouders. We schrijven op de geopende flessen van bijvoorbeeld hoestdrank of oogdruppels, de datum van opening, dit omdat

- de flessen na openen maar tijdelijk houdbaar zijn.
- Als er geneesmiddelen in de koelkast bewaard moeten worden, zullen we het middel alleen voor kortdurend gebruik uit de koelkast halen. De temperatuur dient bewaakt te worden m.b.v. een thermometer. De temperatuur dient tussen de 2-7°C te zijn. Dit wordt gecontroleerd.
  - We laten de ouders dus altijd een formulier schriftelijk ondertekenen.
  - Geneesmiddelen worden nooit voor het eerst toegediend op het kinderdagverblijf. Dit moet thuis al een keer gebeurd zijn. Dit in verband met allergische reacties of andere reacties van het kind op de medicatie.
  - De informatie van een kind rondom medische verzorging en formulieren van eerdere toediening van geneesmiddelen worden bewaard in de kindmap van het kind.
  - Er zijn wegwerphandschoenen aanwezig indien dit nodig is (bv. bij behandeling met een open wond, bloed, wondvocht.)
  - Pleisters zijn waterafstotend en worden, indien nodig, vervangen.
  - Pleisters worden opgedaan op open wonden, ivm de hygiëne.
  - Wonden die lekken door vocht, pus of bloed worden gedepht.

Medische handelingen

De pedagogisch medewerkers zijn bevoegd om eenvoudige medische handelingen uit te voeren, zoals het toedienen van een pufje (met toestemming vd ouders), antibiotica of het gebruiken van een koortsthermometer. Mocht er echter zich een situatie voordoen waarin het noodzakelijk is dat er bij een kind tijdens het verblijf een grote medische handeling verricht wordt, wordt iedereen geacht naar beste vermogen te handelen en kan het verrichten van voorbehouden handelingen zelfs noodzakelijk zijn. In dat geval is er sprake van overmacht en levert de hulpverlening geen strafbaar feit op.